

Теоретико-методичні аспекти формування та реалізації міжнародної конкурентної стратегії підприємства

Бестужева Світлана Василівна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки
і менеджменту ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна),
e-mail: svitlana.bestuzheva@gmail.com

Сучасний економічний простір можна охарактеризувати великою кількістю рис, серед яких прискореність і динамічність розвитку. Такі умови ведення бізнесу на зовнішніх ринках диктують жорстокі правила конкурентної боротьби між суб'єктами як на макроекономічному рівні, так і на мікрорівні.

Країни та підприємства мають створювати та постійно аналізувати комплекс своїх конкурентних переваг не лише для того, щоб утримувати свою частку ринку або збільшувати її залежно від зміни кон'юнктури. Для досягнення своєї мети підприємства повинні розробляти конкурентну стратегію, яка буде мати визначені цілі та план тактичних дій щодо їх досягнення. Такий вид планування є одним з найважливіших для підприємства, яке прагне відігравати головну роль на релевантному ринку, оскільки детальний прорахунок та чітка послідовність дій допоможуть скоротити незаплановані витрати підприємства та час його керівництва.

Особливу актуальність обрана тема набуває тому, що в умовах економіко-політичного занепаду, постійного зростання соціального незадоволення, нестачі кваліфікованих кадрів підприємства мають чітко розуміти, які переваги та недоліки вони мають, як можна використувати можливості цільового зовнішнього ринку та нівелювати руйнівний вплив його потенціальних загроз.

Керівництво підприємства має звертати увагу на гнучкість міжнародної конкурентної стратегії, оскільки лише підприємства, котрі

Секція 2. Управління розвитком міжнародної діяльності підприємств в умовах цифрової ....

можуть швидко пристосуватись до динамічних змін економічних умов, можуть подолати нищівний вплив будь-яких криз та негативних змін.

Вагомий внесок у дослідження процесу формування та проблем реалізації міжнародної конкурентної стратегії підприємства зроблено у працях таких вітчизняних і зарубіжних учених: Т. Адаєва, Г. Азов, І. Ансофф, Є. Бельтюков, С. Бортнік, Х. Вільдельман, Ф. Вірсем, Р. Волощак, Ч. Гіч, Н. Горбаль, І. З. Довжанський, Ю. Іванов, А. Кіндрат, О. Кузнецов, О. Кузьмін, П. Кузьмук, Д. Максим'юк, К. Матрьохін, Г. Олехнович, Л. Піддубна, І. Піддубний, В. Пономаренко, М. Портер, А. Тищенко, М. Трейсі, Р. Фатхутдінов.

В економічній літературі існують різні підходи до процесу формування конкурентної стратегії підприємства. При цьому сутність і зміст поетапного формування стратегії у працях більшості вчених відрізняється лише окремими аспектами. Однак існує низка обов'язкових елементів:

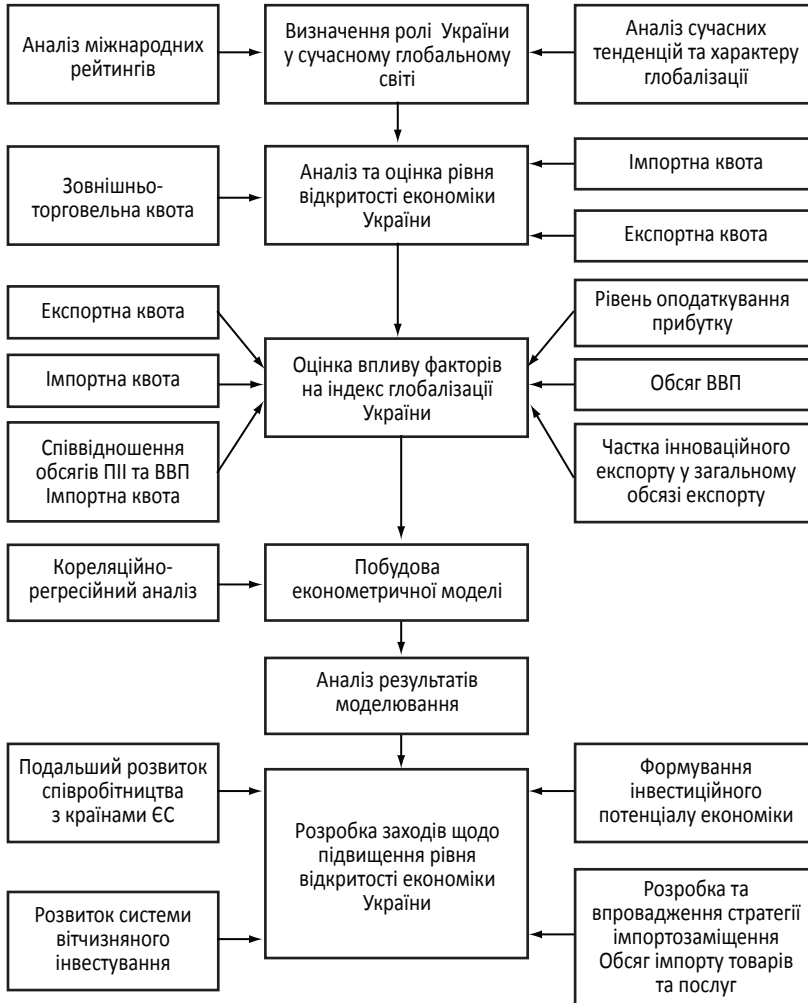
- визначення місії та цілей підприємства;
- аналіз стану та впливу зовнішнього середовища на функціонування підприємства;
- оцінювання сильних і слабких сторін формування конкурентної позиції;
- альтернативність стратегічних рішень, їх гнучкість та швидка адаптованість;
- коригування, виконання та контроль стратегії.

До міжнародної конкурентної стратегії також висувається низка вимог, які залежно від бачення науковця можуть змінюватись. Аналіз наукових міркувань стосовно цього питання наведений у табл. 1.

Міжнародна конкурентна стратегія повинна вчасно реагувати на зміни умов економічного середовища та виготовляти якісну продукцію, яка повинна задовольняти потреби споживачів.

Секція 2. Управління розвитком міжнародної діяльності підприємств в умовах цифрової ....

Рис. 1. Інструменти, які застосовуються при розробці системи міжнародних конкурентних стратегій

Кожен із етапів розробки і реалізації конкурентної стратегії відповідає ознакам елементного поділу та передбачає застосування специфічних процедур планування, їх методичного обґрунтування та інформаційного забезпечення.

Отже, міжнародна конкурентна стратегія підприємства є основою управління міжнародною конкурентоспроможністю, що забезпечує йому довгострокові стійкі позиції на цільових зовнішніх ринках.

Література

1. Бортнік С. М. Забезпечення конкурентної стратегії підприємства та підходи до її вивчення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Вип. 7. Ч. 1. С. 40–43.
2. Фатхутдинов Р. Управление конкурентоспособностью организации : учебник. Москва : Эксмо, 2013. 423 с.
3. Швець Л. М. Підходи до формування стратегії конкурентоспроможності підприємства. *Економічний вісник Донбасу*. 2008. № 3. С. 113–121.

